

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Víta Bičáka a soudců JUDr. Davida Vláčila a JUDr. Hany Poláškové Wincorové v právní věci žalobkyně [REDACTED]

[REDACTED] zastoupené JUDr. Tomášem Nielsenem, advokátem se sídlem v Praze 1, Dlouhá 618/14, proti žalované České republice – Ministerstvu vnitra, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 936/3, zastoupené JUDr. Martinem Bohuslavem, advokátem se sídlem v Praze 2, Italská 2581/67, o zaplacení 2 557 040 Kč s příslušenstvím, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 7 pod sp. zn. 8 C 605/2020, o dovolání žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 11. 1. 2023, č. j. 55 Co 358/2022-85, takto:

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 11. 1. 2023, č. j. 55 Co 358/2022-85, a rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 7 ze dne 13. 7. 2022, č. j. 8 C 605/2020-51, **se zrušují** a věc se **vrací** Obvodnímu soudu pro Prahu 7 k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

1. Žalobkyně se domáhala náhrady škody ve výši 2 557 040 Kč s příslušenstvím, která jí měla vzniknout podle zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (dále jen „krizový zákon“), v důsledku opatření vlády České republiky v době nouzového stavu a následně mimořádných opatření Ministerstva zdravotnictví za období od 12. 3. 2020 do 17. 5. 2020. Škoda v podobě ušlého zisku měla být způsobena tím, že žalobkyni v rámci její podnikatelské činnosti spočívající v provozování tělovýchovných a sportovních zařízení (aquaparku, hřišť, kurtů, sportovní haly, střelnice atd.) bylo znemožněno tuto činnost vykonávat. Usnesením č. j. 8 C 605/2020-44 byla část předmětu sporu vyloučena k samostatnému projednání a předmětem sporu zůstala pouze škoda, která měla vzniknout na základě opatření vlády České republiky.

2. Obvodní soud pro Prahu 7 (dále jen „soud prvního stupně“) rozsudkem ze dne 13. 7. 2022, č. j. 8 C 605/2020-51, zamítl žalobu na zaplacení částky 2 557 040 Kč s příslušenstvím (výrok I) a uložil žalobkyni zaplatit žalované na nákladech řízení částku 900 Kč (výrok II).

3. Městský soud v Praze (dále jen „odvolací soud“) napadeným rozsudkem rozsudek soudu prvního stupně potvrdil (výrok I rozsudku odvolacího soudu) a uložil žalobkyni zaplatit žalované na náhradě nákladů odvolacího řízení 600 Kč (výrok II rozsudku odvolacího soudu).

4. Soud prvního stupně dospěl k závěru, že ustanovení krizového zákona o náhradě škody nezakládá odpovědnost státu za škodu vzniklou (samotným) přijetím předmětných krizových opatření, neboť ty samy mají právní povahu obecně závazného právního aktu (právního předpisu) a jsou pramenem obecné právní regulace, dopadající na neurčitý a individuálně neurčený okruh osob, jimž stanoví právní povinnosti. Dle soudu prvního stupně stát v obecné rovině nenese právní odpovědnost za normotvorbu, za obsah právních předpisů, za újmu vzniklou osobám tím, že plní právní povinnosti založené právním předpisem; taková odpovědnost státu není zakotvena žádným právním předpisem a nebyla dosud dovozena ani soudní judikaturou (nejvyšších soudů či Ústavního soudu). V intenci ustanovení § 36 krizového zákona stát odpovídá (toliko) za škodu způsobenou jeho činností při provádění konkrétních krizových opatření, která mají individuální povahu a jsou zaměřena vůči konkrétním právnickým a fyzickým osobám. Soud prvního stupně uzavřel, že smyslem § 36 odst. 1 krizového zákona je odškodňovat pouze výjimečné případy škod vzniklých přímo při činnosti (provádění) složek státu provádějících krizová opatření, při uložení poskytnutí věcných prostředků nebo při cvičeních realizovaných dle krizového zákona. Tento závěr podporuje i důvodová zpráva k zákonu, z níž plyne, že § 36 odst. 1 krizového zákona „vychází ze skutečnosti, že nositelem odpovědnosti za škodu je stát, jehož orgány převážně realizují krizové řízení a krizová opatření. V tomto ustanovení je upraveno řešení náhrady škody, která může vzniknout při výkonu uvedených činností, přičemž nemusí jít vždy o souvislost s řešením některé konkrétní krizové situace, protože ke škodě může dojít např. i při cvičeních složek integrovaného záchranného systému prováděných podle zákona.“ Soud prvního stupně uvedl, že jde o odpovědnost státu za konkrétní činnost vůči konkrétní osobě s tím, že je třeba rozlišovat mezi individuálním opatřením coby zásahem do individuálních práv a majetkové sféry jednotlivce ve prospěch celku při řešení krizové situace, jež zasluhuje odškodnění, a plošným omezením určitých práv a svobod neurčitému okruhu osob přijatým obecně závazným právním předpisem při řešení krizového stavu. Proto soud prvního stupně ve shodě s argumentací žalované dospěl k závěru, že nárok žalobce na náhradu škody podle ustanovení § 36 odst. 1 krizového zákona není důvodný.

5. Soud prvního stupně neshledal ani žádný jiný právní důvod odpovědnosti státu k náhradě žalobkyní uplatněné škody spojené s výkonem veřejné moci státu. Tento právní důvod nemůže být spatřován ani v obecných právních normách (ve vztahu ke krizovému zákonu) představovaných zákonem č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), či dokonce zákonem č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, jelikož tyto právní normy na daný vztah nedopadají a jejich použití je vyloučeno právě ustanoveními krizového zákona jakožto speciálního právního předpisu k zákonu č. 82/1998 Sb. i k občanskému zákoníku. Konečně soud prvního stupně neshledal ani důvod k přímé aplikaci norem práva ústavního - zejména příslušných ustanovení Listiny základních práv a svobod upravujících právo na ochranu majetku či právo získávat prostředky pro své životní potřeby prací, neboť soud tuto věc nepovažuje za případ, kdy by nedokonalá zákonná úprava znemožňovala žalobci přístup

k soudu, vyprázdnila jeho právo na soudní ochranu a představovala odepření spravedlnosti (denegatio iustitiae).

6. Odvolací soud vyšel ze stejných skutkových zjištění jako soud prvního stupně. Základní otázkou dle odvolacího soudu je, zda existuje nárok na náhradu škody způsobené krizovým opatřením vlády v důsledku přijetí právního předpisu, u něhož není ani namítána jeho nezákonnost. Soud prvního stupně správně dovodil, že uvedené právo na náhradu škody je zakotveno v § 36 odst. 1 krizového zákona, podle něhož je stát povinen nahradit škodu způsobenou právními a fyzickými osobám v příčinné souvislosti s krizovými opatřeními a cvičeními prováděnými podle tohoto zákona, a dospěl i ke správnému závěru, že přijetí krizového opatření má právně povahu obecného normativního právního aktu a nemůže mít povahu individuálního zásahu. Lze souhlasit i s tím, že v daném případě nedošlo k zásahu do individuálního práva a majetkové sféry žalobkyně při řešení krizové situace, v důsledku čehož lze přiznat odškodnění. Odvolací soud poukázal na stanovisko Ústavního soudu, že pro náhradu škody způsobenou státem v důsledku tvorby právních norem nelze aplikovat obecné právní předpisy a je nezbytné, aby zde existovala speciální právní úprava.

7. Odvolací soud závěrem uvedl, že stát v obecné rovině nenese právní odpovědnost za normotvorbu a za obsah právních předpisů a za újmu vzniklou osobám tím, že plní právní povinnosti založené právními předpisy. Taková odpovědnost státu není zakotvena žádným právním předpisem a nebyla dosud dovozena ani judikaturou Nejvyššího či Ústavního soudu. Odvolací soud proto rozsudek soudu prvního stupně jako věcně správný potvrdil, včetně výroku o nákladech řízení.

II. Dovolání a vyjádření k němu

8. Rozsudek odvolacího soudu napadla žalobkyně v plném rozsahu dovoláním. Podle dovolatelky napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného práva, která v rozhodování odvolacího soudu dosud nebyla vyřešena.

9. Jde zejména o otázku aplikace (a výkladu) ustanovení § 36 krizového zákona na náhradu škody v souvislosti s krizovými opatřeními žalovaného proti pandemii nemoci covid-19, která byla v takovém rozsahu vydávána poprvé a směřovala proti okruhu blíže neurčených adresátů, neměla tedy individuální povahu a nejednalo se pouze o výjimečné případy škod vzniklých přímo při činnosti složek provádějících krizová opatření (včetně otázky náhrady škody dle uvedeného ustanovení krizového zákona tam, kde škoda vzniká v přímém důsledku opatření, nikoliv až jejich následného provádění).

10. Podle dovolatelky krizová opatření, byť byla formulována plošně, přímo zasáhla do jejích práv, když ji zabránila provozovat její výdělečnou činnost, která je za normálních okolností zcela obvyklá a v souladu s právem. Krizový zákon obecně upravuje situace, kdy je stát oprávněn prostřednictvím vlády zcela extrémním způsobem (za běžných okolností naprosto nepřijatelným) zasáhnout do práv jednotlivých osob. Proto stát v krizovém zákoně přistoupil k tomu, že tyto extrémní zásady do práv bude kompenzovat ve formě náhrady škody. Ustanovení § 36 krizového zákona přiznává náhradu škody za krizová opatření bez ohledu na to, jakou mají materiální či formální povahu a bez ohledu na to, zda jsou protiprávní či nikoliv. Podstatné je způsobení škody právními a fyzickými osobám v příčinné souvislosti s krizovými opatřeními.

11. Podle dovolatelky není jasné, jak soudy dospěly k závěru, že je třeba odškodňovat pouze škody vzniklé přímo při činnosti složek provádějících krizová opatření a nikoliv plošná omezení určitých práv a svobody při řešení krizového stavu, neboť ze zákona to nelze rozumným výkladem dovodit. Je-li možné podle krizového zákona přijímat plošná opatření

proti pandemii covid-19 (ačkoliv byl zákon údajně přijat pro řešení jiných okolností), pak je nutné škody způsobené těmito krizovými opatřeními podle krizového zákona i nahradit.

12. Z výše uvedených důvodů dovolatelka navrhla, aby dovolací soud napadený rozsudek odvolacího soudu zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

13. Žalovaná ve svém vyjádření k dovolání uvedla, že záměrem zákonodárce bylo dle § 36 krizového zákona odškodňovat pouze velmi specifické případy zvláštní újmy, tj. vznikne-li škoda na majetku při provádění konkrétních individuálních krizových opatření. Žalobkyně však dle žalované netvrdí, že by takovou zvláštní újmu utrpěla, když poukazuje na obecná krizová opatření, která dopadala prakticky na všechny osoby a podnikatelské subjekty v České republice s tím, že žalobkyní vznesený požadavek náhrady ušlého zisku nesouvisí s prováděním krizových opatření státními orgány, nepředstavuje ani věcnou škodu a nemá oporu v ustanovení § 36 krizového zákona. Žalovaná navrhuje, aby dovolací soud dovolání zamítl.

III. Přípustnost dovolání

14. Nejvyšší soud v dovolacím řízení postupoval a o dovolání rozhodl podle zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění účinném od 1. 1. 2022 (viz čl. II a XII zákona č. 286/2021 Sb.), dále jen „o. s. ř.“.

15. Dovolání bylo podáno včas, osobou k tomu oprávněnou, za splnění podmínky § 241 odst. 1 o. s. ř. (a § 241a odst. 2 o. s. ř.).

16. Podle § 236 odst. 1 o. s. ř. lze dovoláním napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, jestliže to zákon připouští.

17. Podle § 237 o. s. ř. není-li stanoveno jinak, je dovolání přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe odvolacího soudu nebo která v rozhodování odvolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak.

18. Dovolání je sice podle § 238 odst. 1 písm. h) o. s. ř. objektivně nepřípustné v části týkající se nákladů řízení, avšak Nejvyšší soud jej nemohl v této části odmítnout s ohledem na to, že nákladový výrok dále zrušil jako akcesorický.

19. Z hlediska hmotného práva záviselo rozhodnutí odvolacího soudu na posouzení otázky podmínek odpovědnosti státu za škodu způsobenou provedením krizového opatření podle § 36 odst. 1 krizového zákona, a to co do povahy krizového opatření a dále výkladu pojmu „provedení krizového opatření“. Ohledně této otázky je dovolání přípustné, neboť ji odvolací soud posoudil v rozporu se závěry přijatými v judikatuře Nejvyššího soudu, přičemž není významné, že se tato judikatura ustálila až poté, co ve věci rozhodl odvolací soud (vychází se zde z incidentní retrospektivy nových právních názorů).

IV. Důvodnost dovolání

20. Dovolání je důvodné.

21. Podle § 2 písm. c) krizového zákona pro účely tohoto zákona se rozumí krizovým opatřením organizační nebo technické opatření určené k řešení krizové situace a odstranění jejích následků, včetně opatření, jimiž se zasahuje do práv a povinností osob.

22. Podle § 5 písm. e) krizového zákona za nouzového stavu nebo za stavu ohrožení státu lze na nezbytně nutnou dobu a v nezbytně nutném rozsahu omezit právo provozovat podnikatelskou činnost, která by ohrožovala prováděná krizová opatření nebo narušovala, popřípadě znemožňovala jejich provádění.
23. Podle § 6 odst. 1 písm. b) krizového zákona je vláda oprávněna v době trvání nouzového stavu na nezbytně nutnou dobu a v nezbytně nutném rozsahu nařídit zákaz vstupu, pobytu a pohybu osob na vymezených místech nebo území.
24. Podle § 36 odst. 1 krizového zákona je stát povinen nahradit škodu způsobenou právními a fyzickými osobám v příčinné souvislosti s krizovými opatřeními a cvičeními (§ 39 odst. 5) prováděnými podle tohoto zákona. Této odpovědnosti se může stát zprostit jen tehdy, pokud se prokáže, že poškozený si způsobil škodu sám.
25. Podle § 36 odst. 2 krizového zákona náhrada věcné škody vzniklé při činnosti orgánů provádějících krizová opatření nebo při uloženém poskytnutí věcných prostředků se poskytuje podle právních předpisů platných v době vzniku škody.
26. Podle § 36 odst. 4 krizového zákona peněžní náhradu poskytne ten orgán krizového řízení, který nařídil krizové opatření nebo cvičení, při němž anebo v jehož důsledku vznikla škoda či újma.
27. Odvolací soud (ve shodě se soudem prvního stupně) postavil zamítnutí žaloby na dvou argumentech. Zaprvé ustanovení § 36 odst. 1 krizového zákona nezakládá odpovědnost státu za škodu vzniklou (samotným) přijetím předmětných krizových opatření, neboť ta sama mají právní povahu obecně závazného právního aktu, jsou pramenem obecné právní regulace dopadající na neurčitý a individuálně určený okruh osob, kterým stanoví právní povinnosti; stát nenese v obecné rovině odpovědnost za normotvorbu a za újmu vzniklou osobám tím, že plní právní povinnosti založené právním předpisem. Zadruhé má stát odpovídat podle § 36 odst. 1 krizového zákona pouze za škodu způsobenou jeho činností při provádění konkrétních krizových opatření.
28. K podmínkám odpovědnosti státu za škodu způsobenou v příčinné souvislosti s krizovými opatřeními se Nejvyšší soud již v minulosti vyjádřil. Z ustanovení § 36 odst. 1 krizového zákona je podle Nejvyššího soudu zřejmé, že institut odpovědnosti za škodu vzniklou v příčinné souvislosti s krizovým opatřením je speciální normou obsahující zvláštní skutkovou podstatu odpovědnosti státu za škodu, která se řídí právě tímto zákonem, nikoliv zákonem č. 82/1998 Sb. či obecným předpisem. Zakládá přitom odpovědnost bez zřetele na zavinění (tzv. objektivní odpovědnost) a na rozdíl od uvedeného zákona nevyžaduje, aby škoda byla vyvolána nezákonným rozhodnutím či nesprávným úředním postupem. Tato speciální odpovědnost je založena na současném splnění předpokladů, jimiž je 1. provedení krizového opatření, 2. vznik škody a 3. příčinná souvislost mezi krizovým opatřením a vznikem škody. Stát se může odpovědnosti zprostit, prokáže-li (důkazní břemeno leží na něm), že poškozený si způsobil škodu sám. Z dikce ustanovení § 36 odst. 1 krizového zákona je nepochybné, že odpovědnou osobou je stát (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 17. 6. 2009, sp. zn. 25 Cdo 1649/2007, uveřejněný pod č. 10/2010 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek nebo rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. 8. 2023, sp. zn. 30 Cdo 63/2023).
29. V souvislosti s tím a v návaznosti na dovolatelkou vymezený dovolací důvod a argumentaci odvolacího soudu, se dovolací soud v nynější věci (stejně jako ve svém rozsudku ze dne 31. 8. 2023, sp. zn. 30 Cdo 63/2023) na prvním místě zabýval otázkou, zda činí krizový zákon rozdíl mezi krizovými opatřeními, která působí na území celé

České republiky, a těmi, která směřují vůči konkrétní osobě nebo konkrétně vymezenému okruhu osob.

30. Vyšel přitom právě z posledně zmíněného rozsudku ze dne 31. 8. 2023, sp. zn. 30 Cdo 63/2023, v němž se Nejvyšší soud zabýval jazykovým, historickým, logickým, systematickým, teleologickým výkladem i výkladem *e ratione legis*, na základě nichž dospěl k závěru, že omezení odpovědnosti státu podle § 36 odst. 1 krizového zákona na situace, kdy krizové opatření směřuje proti konkrétně určeným osobám, jak je provedl odvolací soud, nemá oporu v zákoně a nelze je dovést ani žádným druhem výkladu. Proto je právní posouzení věci odvolacím soudem z tohoto důvodu nesprávné a v rozporu s ustálenou judikaturou Nejvyššího soudu.

31. Nesprávné jsou rovněž úvahy odvolacího soudu v tom směru, že stát nenese odpovědnost za újmu způsobenou krizovými opatřeními, která jsou svojí povahou produktem legislativní činnosti. Předně je třeba poukázat na to, že za újmu způsobenou normativními akty s obecnou působností stát neodpovídá toliko v režimu zákona č. 82/1998 Sb. (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 13. 7. 2011, sp. zn. 25 Cdo 1210/2009, nebo usnesení Ústavního soudu ze dne 25. 7. 1994, sp. zn. I. ÚS 92/94). Je tomu tak proto, že normotvorná činnost nemůže být posuzována jako nesprávný úřední postup, a proto nelze v daném případě dovést ani odpovědnost státu za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem ve smyslu § 13 zákona č. 82/1998 Sb.

32. Závěr o tom, že stát neodpovídá za újmu způsobenou legislativní činností nebo její absencí ale neplatí bezvýjimečně. V minulosti Nejvyšší soud dovedl odpovědnost státu za legislativní pochybení v případě porušení práva Evropské unie (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 20. 8. 2012, sp. zn. 28 Cdo 2927/2010). Stejně tak v minulosti dovedl Ústavní soud povinnost státu k náhradě škody kvůli pochybení při legislativní činnosti v důsledku absence odpovídající právní úpravy regulace nájemného (srov. stanovisko pléna Ústavního soudu ze dne 28. 4. 2009, sp. zn. Pl. ÚS-st. 27/09, a rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 13. 12. 2017, sp. zn. 31 Cdo 1042/2017, uveřejněný pod č. 20/2019 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek).

33. Konečně zákonodárci nic nebrání v tom, aby na sebe stát dobrovolně přijal povinnost k náhradě škody způsobené různou činností orgánů výkonu veřejné moci, včetně výkonu činnosti legislativní, jak se tomu stalo právě v § 36 odst. 1 krizového zákona.

34. Pokud jde o závěr odvolacího soudu, že má stát odpovídat podle § 36 odst. 1 krizového zákona pouze za škodu způsobenou jeho činností při provádění konkrétních krizových opatření, jinými slovy, že samotné vydání krizového opatření vládou nelze považovat za jeho provedení ve smyslu § 36 odst. 1 krizového zákona, zabýval se Nejvyšší soud i výkladem pojmu „provedení krizového opatření“, a to již v uvedeném rozsudku ze dne 31. 8. 2023, sp. zn. 30 Cdo 63/2023, v němž konstatoval, že povinnost státu nahradit škodu způsobenou krizovým opatřením nastupuje ve chvíli, kdy nastanou takové účinky krizového opatření, které povedou ke vzniku škody. Tento okamžik je třeba posoudit podle konkrétních okolností věci, neboť krizová opatření „mohou zahrnovat různorodou skupinu předem víceméně nedeterminovaných aktivit (reakcí) orgánů krizového řízení za účelem zvládnutí krizové situace“. Z toho důvodu nelze omezit odpovědnost státu jen na ta krizová opatření, která stát sám provede (např. zboření domu). Nejvyšší soud v daném rozsudku uzavřel, že „v poměrech žalobkyně došlo vydáním krizových opatření k omezení či zákazu maloobchodního prodeje, čímž měl žalobkyni ujít zisk. Z povahy těchto opatření plyne, že jejich účinky nastaly okamžikem, který je v každém jednotlivém krizovém opatření uveden. Od něj získala daná opatření potenciál způsobit žalobkyni škodu. Tento okamžik je proto nutno považovat za okamžik provedení krizových opatření ve smyslu § 36 odst. 1

krizového zákona.“ Případ žalobkyně v projednávané věci je téměř totožný, pouze s tím rozdílem, že vydáním krizových opatření došlo ke znemožnění (omezení či zákazu) provozovat či pronajímat tělovýchovná a sportovní zařízení.

35. Okolnost, že se žalobkyně sama krizovému opatření podrobila a že je respektovala, jí nemůže jít k tíži. Dovedení názoru odvolacího soudu ad absurdum by znamenalo, že ta osoba, která by krizové opatření nerespektovala a proti které by muselo být krizové opatření „provedeno“ za použití síly, například orgány policie, by v souladu s úvahou odvolacího soudu nárok na náhradu škody podle § 36 odst. 1 krizového zákona měla, zatímco žalobkyně, která jednala právně souladně, by jej mít neměla. Takový závěr je zjevně nesprávný a je odchýlením se od judikatury Nejvyššího soudu (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. 8. 2023, sp. zn. 30 Cdo 63/2023).

36. Uvedený závěr podporuje i ustanovení § 36 odst. 3 krizového zákona, které již nehovoří o tom, že škoda či újma měla vzniknout provedením krizového opatření, ale hovoří i o škodě nebo újmě vzniklé v důsledku krizového opatření.

37. Z uvedeného je zřejmé, že v obou částech otázky, pro kterou bylo dovolání připuštěno, posoudil odvolací soud nárok žalobkyně nesprávně. Nejvyšší soud vzhledem k tomu napadený rozsudek odvolacího soudu podle ustanovení § 243e odst. 1 o. s. ř. zrušil. Protože důvody, pro které bylo zrušeno rozhodnutí odvolacího soudu, platí také na rozhodnutí soudu prvního stupně, zrušil dovolací soud i toto rozhodnutí a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení (§ 243e odst. 2 o. s. ř.).

38. K tomu Nejvyšší soud dodává, že se odvolací soud nezabýval otázkou vzniku škody na straně žalobkyně, a proto se ani Nejvyšší soud k dané otázce nemohl vyjádřit.

39. Soudy jsou ve smyslu § 243g odst. 1 části první věty za středníkem o. s. ř. ve spojení s § 226 o. s. ř. vázány právními názory dovolacího soudu v tomto rozhodnutí vyslovenými. V dalším řízení se tak budou zabývat i existencí tvrzené škody a příčinné souvislosti mezi touto škodou a žalobkyní označenými krizovými opatřeními.

40. O náhradě nákladů řízení včetně nákladů řízení dovolacího rozhodne soud v rámci nového rozhodnutí ve věci (§ 243g odst. 1 o. s. ř.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí není přípustný opravný prostředek.

V Brně dne 15. 11. 2023

Mgr. Vít Bičák v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení: Bc. Viktor Kramář, DiS.